

Συστάσεις της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες προς την Κροατική και τη Γερμανική Προεδρία στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.)

Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2020

Εισαγωγή

Η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες (Υ.Α.) συνεργάστηκε στενά με τη Φινλανδική Προεδρία στο Συμβούλιο της Ε.Ε. στα θέματα ασύλου και μετανάστευσης καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας της, η οποία ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2019. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, σημειώθηκε πρόοδος σε πολλούς τομείς, μεταξύ των οποίων σε ότι αφορά την επανεγκατάσταση και την ανιθαγένεια. Τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν ότι θα πράξουν περισσότερο για την αντιμετώπισή των ανωτέρω, καθώς και ότι θα λαμβάνουν *ad hoc* μέτρα μετεγκατάστασης και αλληλεγγύης στο πλαίσιο διαχείρισης των αποβιβάσεων, κατόπιν της Κοινής Δήλωσης Πρόθεσης που υπεγράφη στη Μάλτα στις 23 Σεπτεμβρίου 2019, για μια ελεγχόμενη διαδικασία έκτακτης ανάγκης, για την οποία απαιτείται περισσότερη στήριξη από τα κράτη μέλη.

Γερμανία. Πρόσφυγες καθηγητές λαμβάνουν βοήθεια και επιστρέφουν στις αίθουσες διδασκαλίας. © UNHCR / Gordon Welters

Η Κροατική και η Γερμανική Προεδρία στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλούνται, κατά την επικείμενη θητεία τους, να λάβουν μια σειρά μέτρων. Το 2020 η Ε.Ε. έχει δύο κύριες ευκαιρίες να επιδείξει ηγετικό ρόλο στην καλύτερη προστασία των προσφύγων στην Ευρώπη και στο εξωτερικό:

1. Να προχωρήσει σε μια βιώσιμη μεταρρύθμιση του ασύλου.
2. Να παρέχει επιπλέον στήριξη στις χώρες όπου ζουν οι περισσότεροι πρόσφυγες.

Το παρόν έγγραφο παρέχει στις επερχόμενες Προεδρίες του Συμβουλίου τις κύριες συστάσεις για τους πιθανούς τομείς δράσης, για την ενίσχυση της εφαρμογής του *κεκτημένου* της Ε.Ε. για το άσυλο και για τη δημιουργία κοινού εδάφους μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με την εξέλιξη των θεμάτων ασύλου και μετανάστευσης, σύμφωνα με το Παγκόσμιο Σύμφωνο για τους Πρόσφυγες¹ και το Παγκόσμιο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση². Οι συστάσεις αυτές θα είναι επίσης χρήσιμες για το επερχόμενο νέο ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο (νέο Σύμφωνο).

¹ Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, Έκθεση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Μέρος II, Παγκόσμιο Σύμφωνο για τους Πρόσφυγες, A / 73/12, Νέα Υόρκη, 2018, διατίθεται στη διεύθυνση:

<https://www.unhcr.org/excom/unhcrannual/5ba3a5d44/report-united-nations-high-commissioner-refugees-part-ii-globalcompact.html>

² Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, έγγραφο αποτελεσμάτων της Διακυβερνητικής Διάσκεψης για την υιοθέτηση του Παγκόσμιου Σύμφωνου για την Ασφαλή, Ομαλή και Τακτική Μετανάστευση, Μαρακές, 10-11 Δεκεμβρίου 2018, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://undocs.org/A/CONF.231/L.1>

1. Προώθηση μιας βιώσιμης μεταρρύθμισης του ασύλου

Οι επικείμενες Προεδρίες του Συμβουλίου και το προβλεπόμενο νέο Σύμφωνο αποτελούν μοναδικές ευκαιρίες αξιοποίησης του νέου νομοθετικού κύκλου σε επίπεδο Ε.Ε. Είναι καιρός να διπλασιαστούν οι προσπάθειες για τη γεφύρωση των υφιστάμενων χασμάτων μεταξύ των κρατών μελών, αλλά και να αξιοποιηθούν τα στοιχεία και η εμπειρία που αποκομίσθηκε τα τελευταία χρόνια. Ταυτόχρονα, ορισμένα κράτη μέλη υπέβαλαν προτάσεις σχετικά με τον τρόπο μεταρρύθμισης του συστήματος ασύλου της Ε.Ε., σηματοδοτώντας μια μετατόπιση της προσέγγισης, συμπεριλαμβανομένων των προτάσεων, εγείροντας σοβαρές ανησυχίες αναφορικά με τη διασφάλιση της πρόσβασης στο άσυλο και της παροχής διεθνούς προστασίας στα άτομα που την έχουν ανάγκη. Επιπλέον, οι προσεγγίσεις, οι οποίες ενδεχομένως να μεταθέτουν και όχι να επιμερίζουν την ευθύνη, ενέχουν τον κίνδυνο υπονόμησης των μακροχρόνιων προσπαθειών για τη δημιουργία συστημάτων ασύλου σε χώρες εκτός Ένωσης από πολλούς φορείς, συμπεριλαμβανομένης της Ε.Ε. Υπό το πρίσμα των ευκαιριών που προσφέρθηκαν από τις εργασίες για το νέο Σύμφωνο, η Υ.Α. προτείνει την ακόλουθη προσέγγιση. Όπως προβλέπεται στο έγγραφο «Προστατεύοντας Καλύτερα τους Πρόσφυγες»³, η οικοδόμηση ενός τέτοιου συστήματος θα πρέπει να βασίζεται σε πέντε βασικές αρχές:

- i. Προώθηση του επιμερισμού των ευθυνών και της αλληλεγγύης εντός της Ε.Ε.
- ii. Διασφάλιση της πρόσβασης στο έδαφος της Ε.Ε, καθώς και σε δίκαιες και ταχείες διαδικασίες ασύλου.
- iii. Στήριξη της ένταξης και ενός αποτελεσματικού συστήματος επιστροφών που στηρίζεται στο σεβασμό των δικαιωμάτων.
- iv. Επένδυση στην επανεγκατάσταση και τις συμπληρωματικές οδούς εισδοχής.
- v. Αντιμετώπιση της ανιθαγένειας.

Σε συνδυασμό με την ανάπτυξη μιας νέας προσέγγισης για τη μετανάστευση και το άσυλο, οι Προεδρίες του Συμβουλίου θα πρέπει να διασφαλίσουν τη συνεπή υλοποίηση του ισχύοντος πλαισίου Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (Κ.Ε.Σ.Α.) σε όλη την Ε.Ε. Η συμμόρφωση με το ισχύον πλαίσιο ευνοεί την ανάπτυξη ενός βιώσιμου συστήματος ασύλου στο μέλλον, προωθώντας μεταξύ άλλων την εναρμόνιση της υφιστάμενης πρακτικής ασύλου, της στήριξης των κρατών μελών μέσω ενίσχυσης της εμπειρογνωμοσύνης, και της αποτελεσματικής χρήσης των διαδικασιών επί παραβάσει. Επιπλέον, η Υ.Α. θεωρεί ότι θα πρέπει να ανατεθεί στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (ΕΥΑΑ) αποστολή παρακολούθησης της εφαρμογής του Κ.Ε.Σ.Α. και να αντιμετωπίζει οποιοσδήποτε ελλείψεις.

Η Υ.Α. συνεχίζει να συμβάλλει και να διευκολύνει περαιτέρω τις συζητήσεις μεταξύ των βασικών φορέων και να παράσχει τεχνική εμπειρογνωμοσύνη και στήριξη όπου χρειάζεται.

I. Προώθηση του επιμερισμού των ευθυνών και της αλληλεγγύης εντός της Ε.Ε.

Σε συμφωνία με το Παγκόσμιο Σύμφωνο για τους Πρόσφυγες, η ΕΕ μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα αναπτύσσοντας ένα βιώσιμο ευρωπαϊκό σύστημα που να ανταποκρίνεται και να είναι υπεύθυνο για την αντιμετώπιση των μικτών μετακινήσεων. Επιπλέον, τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν δυσανάλογο αριθμό αφίξεων πρέπει να υποστηριχθούν από ειδικούς μηχανισμούς αλληλεγγύης εντός της Ε.Ε., που μπορούν να έχουν διάφορες μορφές. Σε ό, τι αφορά την εκκρεμούσα μεταρρύθμιση του Κ.Ε.Σ.Α., πρέπει να ενισχυθεί η υλοποίηση των υφιστάμενων πλαισίων, όπως η πιο αποτελεσματική, προληπτική και ευέλικτη χρήση του Κανονισμού Δουβλίνο και των «Ρητρών διακριτικής ευχέρειας» που μπορούν να προωθήσουν τον επιμερισμό των ευθυνών και την αλληλεγγύη εντός της Ε.Ε., σύμφωνα και με τη μελέτη *Left in Limbo*⁴ της Υ.Α. Η αναθεώρηση του Κανονισμού Δουβλίνο, με σκοπό να συμπεριληφθεί ένας μηχανισμός μετεγκατάστασης ο οποίος θα συνοδεύεται από δίκαιες και αποτελεσματικές αποφάσεις ασύλου, οι οποίες είτε θα οδηγούν σε ένταξη είτε σε ενισχυμένες και αξιοπρεπείς επιστροφές, ανάλογα με το αποτέλεσμα των αποφάσεων αυτών, θα αποτελούσε έναν βιώσιμο και αποτελεσματικό τρόπο για τον επιμερισμό ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ.

Θα μπορούσε επίσης να αντληθεί έμπνευση από τις υφιστάμενες, και τις περαιτέρω εξελισσόμενες, καλές πρακτικές πρόσφατων πρωτοβουλιών, για τη θέσπιση ενός προσωρινού αλλά προβλέψιμου μηχανισμού συνεργασίας για την αποβίβαση και τη μετεγκατάσταση εκείνων που διασώζονται στη Μεσόγειο, μεταξύ άλλων

³ Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, *Προστατεύοντας καλύτερα τους πρόσφυγες στην Ε.Ε. και παγκοσμίως*: Προτάσεις της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μέσω βελτιωμένης διαχείρισης, συνεργασίας και αλληλεγγύης, Δεκέμβριος 2016, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/59d5dd1a4.html>

⁴ Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, *Left in Limbo: Μελέτη της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού Δουβλίνο III - Συνοπτική παρουσίαση*, Αύγουστος 2017, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/59d5dd1a4.html>

με τη στήριξη της Υ.Α. και του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης (Δ.Ο.Μ.)⁵. Έτσι θα μπορέσει να ενισχυθεί περισσότερο η ευρύτερη συμμετοχή της Ε.Ε. και να αναζωογονηθεί μια ρύθμιση για τις διασώσεις στη θάλασσα, σε συμφωνία με τις θέσεις της Υ.Α. περί μη επιστροφών⁶ στη Λιβύη. Επιπλέον, τα κράτη μέλη πρέπει να κινητοποιήσουν εκ νέου τις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, συμπεριλαμβανομένων των ναυτικών μέσων, και οι ΜΚΟ δεν θα πρέπει να ποινικοποιούνται για τις διασώσεις στη θάλασσα.

Κύριες Συστάσεις:

- **Ένα δίκαιο, διάφανο και αναλογικό σύστημα επιμερισμού των ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών. Συνέχιση των προσπαθειών για την καθιέρωση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού αλληλεγγύης, μεταξύ άλλων, μέσω συμφωνιών μετεγκατάστασης, για τη στήριξη των κρατών μελών της Ε.Ε. που λαμβάνουν δυσανάλογο αριθμό αιτήσεων ασύλου.**
- **Διασφάλιση της οικογενειακής ενότητας.** Όσον αφορά τη μετεγκατάσταση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στην οικογενειακή ενότητα, ώστε να συμβάλουν στη μείωση τόσο των επικίνδυνων μετακινήσεων, όσο και των περαιτέρω μετακινήσεων⁷. Εν αναμονή της μεταρρύθμισης του Κανονισμού Δουβλίνο, τα κράτη μέλη πρέπει να κάνουν προληπτική και ευέλικτη χρήση των "ρητρών διακριτικής ευχέρειας", προκειμένου να πετύχουν το σκοπό αυτό.
- **Καθιέρωση και στήριξη προβλέψιμου μηχανισμού αποβίβασης και διαχείρισης.** Εν αναμονή της μακροπρόθεσμης μεταρρύθμισης των ευρωπαϊκών κανόνων ασύλου, να συνεχιστεί η ανάπτυξη ενός ασφαλούς και προβλέψιμου μηχανισμού αποβίβασης στη Μεσόγειο.

II. Διασφάλιση της πρόσβασης στο έδαφος, καθώς και σε δίκαιες και ταχείες διαδικασίες ασύλου

Απαιτούνται μακροπρόθεσμες, συνεκτικές και συνολικές ρυθμίσεις σε επίπεδο Ε.Ε. για την αποτελεσματική ανταπόκριση και αντιμετώπιση των μικτών μετακινήσεων στο ευρωπαϊκό έδαφος, καθώς και για να διασφαλιστεί ότι η Ε.Ε. θα εξακολουθήσει να στηρίζει τις χώρες διέλευσης και ασύλου εντός και εκτός των συνόρων της. Σε αντίθεση με ορισμένες προτάσεις που προβλέπουν την υποχρεωτική χρήση των διαδικασιών παραδεκτού και της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας, η Υ.Α. προτείνει τη χρήση επιταχυμένων και απλουστευμένων επί της ουσίας διαδικασιών στην Ε.Ε., με πλήρεις διαδικαστικές εγγυήσεις, προκειμένου να προσδιοριστεί γρήγορα εάν ο αιτών έχει δικαίωμα παραμονής στην Ε.Ε. ή υποχρεούται να επιστρέψει. Μια τέτοια προσέγγιση είναι προτιμότερη λόγω των ανεπίλυτων επιχειρησιακών προκλήσεων που συνδέονται με την έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας και της ανάγκης επιμερισμού και όχι μετάθεσης της ευθύνης σε τρίτες χώρες.

Πρώτον, η αξιολόγηση βάσει στοιχείων προηγούμενων προσπαθειών και εκτίμησης επιπτώσεων, θα πρέπει να κατευθύνει τις μελλοντικές απαντήσεις και την ανάπτυξη νέας νομοθεσίας. Ταυτόχρονα, η συνεχής παρακολούθηση και ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης αποτελούν καθοριστικά εργαλεία για την ενίσχυση μιας Ε.Ε. που είναι προετοιμασμένη και ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες ανάγκες.

Δεύτερον, μια εξορθολογισμένη διαδικασία κατά την άφιξη και η επένδυση πόρων στα αρχικά στάδια της διαδικασίας ασύλου, μπορεί να ενισχύσει την αποτελεσματικότερη λειτουργία της. Οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την πρόσβαση στο έδαφος για τα πρόσωπα που επιθυμούν να ζητήσουν άσυλο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που φθάνουν παράτυπα, με πλήρη σεβασμό στο δικαίωμα τους να ζητήσουν άσυλο και στην αρχή της *μη επαναπροώθησης* συνοδευόμενη από ταχεία ταυτοποίηση, καταγραφή και ενίσχυση πόρων από την έναρξη της διαδικασίας, όπως έγκαιρο έλεγχο και εκτίμηση ευαλωτότητας. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των διαδικασιών ασύλου και να μειώσει τις μακρές περιόδους αναμονής για τους αιτούντες άσυλο, καθώς και τις αρνητικές επιπτώσεις στην ένταξη ή την πιθανότητα επιστροφής. Αυτή η αρχική επένδυση μπορεί επίσης να αποδειχθεί δημοσιονομικά ωφέλιμη, περιορίζοντας τον όγκο των προσφυγών κατά αρνητικών αποφάσεων. Οι υπηρεσίες της Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) και της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (EBCG), διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή μηχανισμών διαχείρισης των συνόρων με γνώμονα την προστασία και στην ενίσχυση των συστημάτων ασύλου. Ταυτόχρονα, πρέπει να ενισχυθούν οι μηχανισμοί παρακολούθησης και ανάληψης

⁵ Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, Πρόταση για περιφερειακή συμφωνία συνεργασίας για τη διασφάλιση ενός προβλέψιμου μηχανισμού αποβίβασης και εν συνεχεία τη διαχείριση των ατόμων που σώζονται στη θάλασσα, 27 Ιουνίου 2018, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.unhcr.org/partners/eu/5b35e60f4/proposal-regional-cooperative-arrangement-ensuring-predictable-disembarkation.html>

⁶ Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, η θέση της Υπάτης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες σχετικά με τις επιστροφές στη Λιβύη - Ενημέρωση II, Σεπτέμβριος 2018, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/5b8d02314.html>

⁷ Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Οδηγίες για την αντιμετώπιση της Παράτυπης, Περαιτέρω Μετακίνησης Προσφύγων και Αιτούντων Άσυλο, Σεπτέμβριος 2019, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/5d8a255d4.html>

ευθυνών.

Τρίτον, οι ποιοτικές και αποτελεσματικές διαδικασίες ασύλου μπορούν να υποστηριχθούν με την επιτάχυνση και την απλούστευση των διαδικασιών τόσο για τα προδήλως βάσιμα όσο και για τα αβάσιμα αιτήματα, με όλες τις αιτήσεις να αποφασίζονται βάσει της επί της ουσίας εξέτασης, όπως περιγράφεται στο έγγραφο Fair and Fast (Δίκαιες και Ταχείες Διαδικασίες) της Υ.Α.⁸ Μια τέτοια επί της ουσίας εξέταση σε επιταχυνόμενη βάση μπορεί να μειώσει τις εκκρεμότητες και το συνολικό κόστος της εξέτασης, να διασφαλίσει γρήγορη πρόσβαση στη διεθνή προστασία για όσους τη χρειάζονται και να διευκολύνει τις ταχείες επιστροφές για όσους δεν τη χρειάζονται. Το Fair and Fast μπορεί να προσαρμοστεί σε συγκεκριμένα επιχειρησιακά πλαίσια, και η Υ.Α. είναι έτοιμη να συνδράμει σε αυτό.

Προκειμένου να καταστεί η λήψη αποφάσεων πρώτου βαθμού αποτελεσματική και εναρμονισμένη, απαιτείται καλά εκπαιδευμένο προσωπικό και υψηλής ποιότητας, ακριβείς και ανεξάρτητες πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής, από διάφορες πηγές, συμπεριλαμβανομένης της Υ.Α. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα, πρέπει να διασφαλιστεί η δέουσα διαδικασία και η δικαστική εποπτεία, καθώς και η επαρκής δυνατότητα των δικαστικών αρχών, για τη διεξαγωγή αποτελεσματικών διαδικασιών προσφυγής. Τα χρονοδιαγράμματα που είναι πολύ σύντομα μπορούν να υπονομεύσουν την ποιότητα των διαδικασιών ή το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής, οδηγώντας σε δαπανηρές καθυστερήσεις στη διαδικασία. Τέλος, η χρήση υποχρεωτικών διαδικασιών παραδεκτού είναι προβληματική δεδομένου ότι οι νομικές προϋποθέσεις τους είναι δύσκολο να υλοποιηθούν από επιχειρησιακή άποψη και μπορούν να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη των υπό δημιουργία συστημάτων ασύλου σε τρίτες χώρες που θα προορίζονταν για επανεισδοχή. Αφετέρου, η Υ.Α. ενθαρρύνει⁹ τους αιτούντες άσυλο να αιτηθούν άσυλο όπου αυτό είναι δυνατό, καθώς σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, δεν έχουν απρόσκοπτο δικαίωμα επιλογής της χώρας ασύλου τους και όλοι οι υπογράφωντες τη Σύμβαση του 1951¹⁰ έχουν ευθύνη να παρέχουν προστασία σε άτομα που αιτούνται άσυλο στην επικράτειά τους.

Η κράτηση των αιτούντων άσυλο δεν πρέπει να αποτελεί συνήθη πρακτική σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, ούτε στα σύνορα ούτε στο εσωτερικό της επικράτειας, και να εφαρμόζεται μόνο ως έσχατο μέτρο όταν συντρέχουν νομικοί λόγοι και δεν υπάρχουν διαθέσιμα εναλλακτικά μέτρα. Τα ευάλωτα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών¹¹, δεν πρέπει να κρατούνται.

Η προενταξιακή διαδικασία στην ΕΕ παρέχει ευκαιρίες για τη στήριξη των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων αναφορικά με την περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων ασύλου τους. Η Υ.Α. παραμένει έτοιμη να συνεχίσει να συνεργάζεται με τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της Ε.Ε. για την περαιτέρω ανάπτυξη μηχανισμών διαχείρισης των συνόρων με γνώμονα την προστασία, για δίκαιες και αποτελεσματικές διαδικασίες ασύλου και πρώτης υποδοχής, για τη διασφάλιση μιας συνεκτικής περιφερειακής προσέγγισης στις καταγραφές, για ενίσχυση της πρόσβασης σε θεμελιώδη δικαιώματα και υπηρεσίες, καθώς και για τη διεύρυνση των ευκαιριών ένταξης. Ωστόσο, αυτές οι προσπάθειες πρέπει να συμβαδίζουν με τη συνεχή δέσμευση των κρατών μελών της Ε.Ε. να παρέχουν, στους αιτούντες διεθνή προστασία, άμεση πρόσβαση στο έδαφός τους και στις διαδικασίες ασύλου.

Κύριες Συστάσεις:

- **Διασφάλιση πρόσβασης στο έδαφος.** Η πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου και η δίκαιη εξέταση της αίτησης ασύλου πρέπει να διασφαλίζονται όπως κατοχυρώνονται από το νόμο. Η χρήση των διαδικασιών παραδεκτού σε συνδυασμό με τη χρήση της έννοιας των "ασφαλών χωρών", επί του παρόντος δεν είναι επιδεκτική υποχρεωτικής εφαρμογής σε όλη την Ε.Ε., καθώς παραμένουν νομικά αμφισβητήσιμες και δύσκολα εφαρμόσιμες.
- **Επιτάχυνση της διαχείρισης των προδήλως βάσιμων και προδήλως αβάσιμων αιτημάτων.** Να ληφθεί υπόψη το έγγραφο Fair και Fast¹² της Υ.Α. σχετικά με ταχείες και απλουστευμένες διαδικασίες.
- **Ενίσχυση και επένδυση σε αρχικά στάδια της διαδικασίας ασύλου** Να προωθηθεί ενεργά η επένδυση στα αρχικά στάδια της διαδικασίας ασύλου, συμπεριλαμβανομένης της νομικής βοήθειας, για

⁸ Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Έκθεση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες σχετικά με τις Δίκαιες και Ταχείες - Επιταχυνόμενες και Απλουστευμένες διαδικασίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 25 Ιουλίου 2018, διατίθενται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/5b589eef4.html>

⁹ Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Οδηγίες για την αντιμετώπιση της Παράτυπης, Περαιτέρω Μετακίνησης Προσφύγων και Αιτούντων Άσυλο, Σεπτέμβριος 2019, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/5d8a255d4.html>

¹⁰ Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, Σύμβαση για το Καθεστώς των Προσφύγων, 28 Ιουλίου 1951, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/3be01b964.html>

¹¹ Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, η θέση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες σχετικά με την κράτηση προσφύγων και παιδιών μετανάστες, στο πλαίσιο της μετανάστευσης, <https://www.refworld.org/docid/5885c2434.html>

¹² Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Έκθεση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες σχετικά με τις Δίκαιες και Ταχείες - Επιταχυνόμενες και Απλουστευμένες διαδικασίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 25 Ιουλίου 2018, διατίθενται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/5b589eef4.html>

να εξασφαλίσει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

- **Πρώθηση εναλλακτικών της κράτησης μέτρων και εφαρμογή πρακτικών μέριμνας.** Η Προεδρία πρέπει να διερευνήσει εναλλακτικές λύσεις οι οποίες είναι λιγότερο δαπανηρές, διατηρώντας παράλληλα υψηλά ποσοστά συμμόρφωσης. Πιθανές εναλλακτικές λύσεις περιγράφονται στο Έγγραφο Επιλογών της Υ.Α. 1: υποδοχή και μέριμνα για παιδιά και οικογένειες¹³ και στο Έγγραφο Επιλογών 2: Ανοιχτές δομές υποδοχής και Εναλλακτικά της Κράτησης Μέτρα.¹⁴

III. Υποστήριξη της ένταξης και ενός αποτελεσματικού συστήματος επιστροφών που στηρίζεται στο σεβασμό των δικαιωμάτων

Η οικοδόμηση κοινωνικής συνοχής, σταθερότητας και ασφάλειας προϋποθέτει ότι οι κοινότητες είναι καλά εφοδιασμένες για να υποδέχονται πρόσφυγες και ότι οι πρόσφυγες στηρίζονται επαρκώς προκειμένου να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους στο νέο τους περιβάλλον (και εκτός Ε.Ε., βλ. Ενότητα 2). Τα συστήματα ένταξης μπορούν να υποστηριχθούν από τρία βασικά στοιχεία: συμπερίληψη αύξησης της χρηματοδότησης για τα προγράμματα ένταξης, προβλέψιμες, εναρμονισμένες υπηρεσίες, και συμμετοχή των κοινοτήτων και των φορέων της κοινωνίας των πολιτών στην πρώιμη κοινότητα υποδοχής με μια ολιστική προσέγγιση, όπως προβλέπεται στο έγγραφο «Προστατεύοντας Καλύτερα τους Πρόσφυγες»¹⁵. Η παροχή κινήτρων στους αιτούντες άσυλο / πρόσφυγες και όχι μόνον η χρήση περιοριστικών μέτρων, με σκοπό να συμμορφωθούν με το σύστημα, μπορεί να μειώσει την παράτυπη περαιτέρω μετακίνηση και να αυξήσει τις προοπτικές ένταξης. Στα κίνητρα περιλαμβάνονται η διασφάλιση της οικογενειακής ενότητας, καθώς και η παροχή των μέσων στους πρόσφυγες ώστε να εγκατασταθούν αυτόνομα μετά από κάποιο χρονικό διάστημα.

Η ακεραιότητα του χώρου ασύλου της Ε.Ε. εξαρτάται επίσης από ένα **λειτουργικό σύστημα επιστροφών**. Καθ' όλη τη διαδικασία ασύλου και ιδίως σε περίπτωση αρνητικής απόφασης, οι αιτούντες άσυλο πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από βοήθεια για οικειοθελή επιστροφή. Σε περίπτωση που δεν καταστεί εφικτό, οι επιστροφές θα πρέπει να πραγματοποιούνται μόνο κατόπιν τελεσίδικης, αρνητικής απόφασης χορήγησης ασύλου, η οποία εκδόθηκε μετά από μια δίκαιη διαδικασία. Πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ανθρωπιστικές πτυχές και εκείνες που σχετίζονται με την ανιθαγένεια.

Κύριες Συστάσεις:

- **Παροχή κινήτρων με σκοπό τη συμμόρφωση με το σύστημα.** Η ενθάρρυνση των αιτούντων άσυλο να συμμορφωθούν με το σύστημα μπορεί να συμβάλει στη μείωση των παράτυπων περαιτέρω μετακινήσεων και στην αύξηση των προοπτικών ένταξης.
- **Συνέχεια των επενδύσεων για την ένταξη.** Ενθάρρυνση των κρατών μελών της Ε.Ε. να διαθέσουν τουλάχιστον το 30% της ετήσιας χρηματοδότησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME)¹⁶ για τη στήριξη της ένταξης σε ετήσια βάση, συμπεριλαμβανομένων των στοχοθετημένων επενδύσεων στην απασχόληση, τη στέγαση και την εκμάθηση γλωσσών. Συστήνεται αυξημένη συμμετοχή στην κοινωνία των πολιτών και στήριξη των τοπικών φορέων ένταξης.
- **Διασφάλιση πρόσβασης στην υποβοηθούμενη εθελούσια επιστροφή και επανένταξη (ΥΕΕΕ).** Πρώιμη ανάπτυξη προγραμμάτων ΥΕΕΕ σε όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. για τη στήριξη βιώσιμων και αξιοπρεπών επιστροφών. Ειδικότερα, στα άτομα που δεν χρήζουν διεθνούς προστασίας, πρέπει να προσφέρεται πάντα η δυνατότητα ΥΕΕΕ και στήριξη, σύμφωνα με τις καλές πρακτικές.¹⁷

IV. Επένδυση στην επανεγκατάσταση, τις συμπληρωματικές οδούς και την οικογενειακή επανένωση

Εκτιμάται ότι πάνω από 1,4 εκατομμύρια πρόσφυγες χρήζουν επανεγκατάστασης το 2020. Οι προσπάθειες τις οποίες ηγείται η Ε.Ε. είναι κρίσιμης σημασίας για την αντιμετώπιση των ανεπαρκών ευκαιριών

¹³ Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Έγγραφο Επιλογών για τις κυβερνήσεις σχετικά με τις ρυθμίσεις υποδοχής και μέριμνας για παιδιά και οικογένειες, 2019, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/5523e8d94.html>

¹⁴ Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Έγγραφο Επιλογών για τις κυβερνήσεις σχετικά με την ανοικτές δομές υποδοχής και εναλλακτικές των κρατήσεων, 2015, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/5523e9024.html>

¹⁵ Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Προστατεύοντας καλύτερα τους πρόσφυγες στην Ε.Ε. και παγκοσμίως: Προτάσεις της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μέσω βελτιωμένης διαχείρισης, συνεργασίας και αλληλεγγύης, Δεκέμβριος 2016, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/58385d4e4.html>

¹⁶ Βλ. έκθεση ECRE-UNHCR, Ακολουθήστε το Χρήμα II: Αξιολόγηση την αξιοποίησης της χρηματοδότησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (AMIF)¹⁶ σε εθνικό επίπεδο (2014-2018), Ιανουάριος 2019, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/584185c14.html>

¹⁷ Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Σχέδιο 10 Σημείων για ανάληψη Ενέργειας, Ενημέρωση 2016, Κεφάλαιο 9: Ρυθμίσεις επιστροφής για τους μη πρόσφυγες και εναλλακτικές επιλογές μετανάστευσης, Δεκέμβριος 2016, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.refworld.org/docid/584185c14.html>

μετεγκατάστασης και τα κράτη μέλη μπορούν να επιδείξουν παγκόσμια αλληλεγγύη διευρύνοντας τις συμπληρωματικές οδούς εισδοχής. Στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Συμφώνου για τους Πρόσφυγες, η Υ.Α., τα κράτη και οι εταίροι υιοθέτησαν μια τριετή παγκόσμια στρατηγική για την Επανεγκατάσταση και τις Συμπληρωματικές Οδούς¹⁸. Τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν αντίστοιχα να διευρύνουν τις ευκαιρίες επανεγκατάστασης, αυξάνοντας τις θέσεις και τους φορείς, διασφαλίζοντας παράλληλα την ποιότητα των προγραμμάτων επανεγκατάστασης. Στις εξελίξεις επί των οποίων μπορεί να στηριχθεί περαιτέρω πρόοδος, περιλαμβάνεται η δέσμευση των κρατών μελών της Ε.Ε. για επανεγκατάσταση 30.000 ατόμων μέσα στο 2020, η πρόταση θέσπισης ενός Κανονισμού-Πλαισίου της Ένωσης για την Επανεγκατάσταση, καθώς και τα προγράμματα για χορηγίες που σχετίζονται με τις κοινότητες. Επιπλέον, θα πρέπει να διευκολυνθεί η οικογενειακή επανένωση, η οποία αποτελεί δικαίωμα βάσει του διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου, για τους πρόσφυγες και τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας, ώστε να μειωθεί ο μακροχρόνιος χωρισμός των οικογενειών, να ενισχυθούν οι προοπτικές ένταξης και να ελαττωθούν οι παράτυπες περαιτέρω μετακινήσεις.

Κύριες Συστάσεις:

- **Να υποστηριχθεί η υλοποίηση της τριετούς στρατηγικής.** Να αυξηθεί ο αριθμός των θέσεων επανεγκατάστασης καθώς και των χωρών που συμμετέχουν, προωθώντας παράλληλα μια ολιστική προσέγγιση της κοινωνίας. Συμμετοχή περισσότερων φορέων, ενίσχυση των χωρών, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων φορέων και δημιουργία φιλόξενων κοινωνιών.
- **Να διευρυνθούν οι Συμπληρωματικές Οδοί.** Να δημιουργηθούν περισσότερες ευκαιρίες για Συμπληρωματικές Οδούς, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε κοινοτικές χορηγίες και υποτροφίες φοίτησης.
- **Να προωθηθεί ο Κανονισμός-Πλαίσιο της Ένωσης για την Επανεγκατάσταση.** Να ενισχυθούν τα υφιστάμενα διεθνή πλαίσια και οι βέλτιστες πρακτικές, διασφαλίζοντας ότι εφαρμόζονται με γνώμονα την προστασία και ανταποκρίνονται στις παγκόσμιες ανάγκες επανεγκατάστασης.
- **Να διευκολυνθεί η οικογενειακή επανένωση.** Να μειωθούν οι νομικοί και διοικητικοί φραγμοί στην οικογενειακή επανένωση, μεταξύ άλλων μέσω της υιοθέτησης ορθών πρακτικών, όπως περιγράφεται στην έκθεση Families Together¹⁹ της Υ.Α.

V. Αντιμετώπιση της ανιθαγένειας.

Στη βάση της Εκστρατείας #IBelong²⁰ (Ανήκω), της πρόσφατης Συνάντησης Υψηλού Επιπέδου για την Ανιθαγένεια και υπενθυμίζοντας επίσης τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2015²¹, οι Προεδρίες του Συμβουλίου μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην αντιμετώπιση ανιθαγένειας.

Κύριες Συστάσεις:

- Να χαραχθεί μια συνολική ευρωπαϊκή στρατηγική και ένα σχέδιο δράσης εντός της Ε.Ε., βασιζόμενο στις προτάσεις που έθεσε η Υ.Α. πριν από τη Συνάντηση Υψηλού Επιπέδου, αλλά και στις δεσμεύσεις²² που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκειά της.
- Στο πλαίσιο διεύρυνσης της Ε.Ε., η στρατηγική αυτή θα μπορούσε να περιλαμβάνει αυξημένη ευρωπαϊκή στήριξη των συστημάτων ληξιαρχικής καταγραφής και τεκμηρίωσης τρίτων χωρών.

2. Παροχή περισσότερης στήριξης για την ανάπτυξη και την εδραίωση της ειρήνης στις χώρες όπου ζουν και απ' όπου προέρχονται οι περισσότεροι πρόσφυγες

Την τελευταία δεκαετία, η παγκόσμια κρίση αναγκαστικού εκτοπισμού έχει αυξηθεί τόσο σε κλίμακα όσο και σε πολυπλοκότητα. Από το 2007, ο εκτοπισμένος πληθυσμός έχει αυξηθεί περισσότερο από 50% - από 42,7 εκατομμύρια σε 70,8 εκατομμύρια το 2018. Συγκριτικά με το παρελθόν, οι εκτοπισμένοι πληθυσμοί έχουν ακόμη πιο περιορισμένη πρόσβαση στις παραδοσιακές βιώσιμες λύσεις - επιστροφή, επανεγκατάσταση ή ένταξη σε τοπικό επίπεδο- και η κατάστασή τους παρατείνεται όλο και περισσότερο.

¹⁸ Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Τριετής στρατηγική (2019-2021) για την επανεγκατάσταση και συμπληρωματικές οδοί, Ιούνιος 2019, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.unhcr.org/5d15db254.pdf>

¹⁹ Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Η οικογενειακή επανένωση στην Ευρώπη για τους πρόσφυγες, Δεκέμβριος 2018, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.unhcr.org/nl/wp-content/uploads/Familiestogether_20181203-FINAL.pdf

²⁰ Βλ. Ιστοσελίδα της εκστρατείας #IBelong της Υ.Α.: <https://www.unhcr.org/ibelong/>

²¹ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών σχετικά με την ανιθαγένεια, 4 Δεκεμβρίου 2015, διατίθενται στη διεύθυνση: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/12/04/council-adopts-conclusions-onstatelessness/>

²² Βλ. ιστοσελίδα της Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες: <https://www.unhcr.org/ibelong/results-of-the-high-level-segment-on-statelessness/>

Οι αναπτυσσόμενες περιοχές φιλοξενούν το 85% των προσφύγων παγκοσμίως, με τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες να παρέχουν άσυλο στο ένα τρίτο του παγκόσμιου συνόλου. **Η νέα προσέγγιση στον αναγκαστικό εκτοπισμό** όπως περιλαμβάνεται στο Παγκόσμιο Σύμφωνο για τους Πρόσφυγες²³ και στην ανακοίνωση της Ε.Ε. «Lives in Dignity»²⁴, που εφαρμόζονται στο Συνολικό Πλαίσιο Απόκρισης για τους Πρόσφυγες²⁵, βασίζεται στην διαπίστωση, ότι χρειάζεται περισσότερη συμπληρωματικότητα στις προσεγγίσεις των ανθρωπιστικών, αναπτυξιακών και ειρηνευτικών φορέων, για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από τους αυξημένους και παρατεταμένους εκτοπισμούς, καθώς και για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών του εκτοπισμού. Ουσιαστικά, η σφυρηλάτηση στενότερων δεσμών μεταξύ της ανθρωπιστικής και της αναπτυξιακής δράσης, αποτελεί βασικό στόχο της μεταρρύθμισης του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε. επί του Συστήματος Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε. που ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2017.

Παρέχεται περισσότερη ευρωπαϊκή αναπτυξιακή στήριξη στους πληθυσμούς που έχουν εξαναγκαστεί σε εκτοπισμό και στις χώρες / κοινότητες που τους υποδέχονται τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, η ευρωπαϊκή αναπτυξιακή στήριξη ακόμη δεν αντιμετωπίζει συστηματικά τον εκτοπισμό ως μια αναπτυξιακή πρόκληση. Η Ε.Ε. έχει σημαντική επιρροή **στη σύνδεση της αυξημένης χρηματοδότησης αναπτυξιακής συνεργασίας με την άσκηση πολιτικής επιρροής** και ως εκ τούτου στη στήριξη των χωρών και κοινοτήτων που φιλοξενούν πρόσφυγες καθώς και στους ίδιους τους πρόσφυγες, ώστε να μπορούν να απολαμβάνουν περισσότερα δικαιώματα στις χώρες ασύλου. Η Ε.Ε. διαθέτει επίσης σημαντική ισχύ σύγκλησης ώστε να εποπτεύσει ειρηνευτικές πρωτοβουλίες.

Η Ε.Ε. έχει δύο συγκεκριμένες ευκαιρίες να δώσει το καλό παράδειγμα για να συμπληρώσει την ουσιαστική ανθρωπιστική της στήριξη και να αντιμετωπίσει περαιτέρω τον αναγκαστικό εκτοπισμό με συστηματικές αναπτυξιακές παρεμβάσεις:

I. Άσυλο και αντιμετώπιση του αναγκαστικού εκτοπισμού στο νέο Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας

Η Υ.Α. εκτιμά ιδιαίτερως την προγραμματισμένη αύξηση του εξωτερικού προϋπολογισμού του επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου. Οι πιθανοί πόροι που θα κινητοποιηθούν για τη μετανάστευση στο πλαίσιο του νέου Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας²⁶, θα είναι ιδιαίτερα ευπρόσδεκτοι στην περίπτωση που θα συνοδεύονται από σαφή αναγνώριση του αναγκαστικού εκτοπισμού και του ασύλου. Με τις νέες μορφές χρηματοδότησης για τη μετανάστευση θα πρέπει να **αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις του αναγκαστικού εκτοπισμού στις κοινότητες υποδοχής και τα βαθύτερα αίτια στις χώρες καταγωγής και διέλευσης**. Το άσυλο και ο αναγκαστικός εκτοπισμός θα πρέπει επίσης να ενσωματωθούν σε όλη τη θεματική και γεωγραφική χρηματοδότηση που προορίζεται για τις χώρες εταίρους, τις περιφέρειες και άλλους πιθανούς αποδέκτες. Επιπλέον, οι αναπτυξιακοί πόροι της Ε.Ε. πέραν της τυποποιημένης διμερούς βοήθειας, παίζουν καθοριστικό ρόλο στην ανάδειξη του επιμερισμού ευθύνης διεθνώς, όπως περιγράφεται στο Παγκόσμιο Σύμφωνο για τους Πρόσφυγες.

Κύριες Συστάσεις:

- **Διασφάλιση στοχευμένης και συμπληρωματικής χρηματοδότησης** για το άσυλο και την για αντιμετώπιση του αναγκαστικού εκτοπισμού σε κοινότητες και χώρες, μέσω της δημιουργίας χρηματοδοτικών μέσων που αναγνωρίζουν τον αναγκαστικό εκτοπισμό ως μια αναπτυξιακή πρόκληση.

II. Αξιοποίηση της πολιτικής επιρροής της Ε.Ε. για την προώθηση της συμπερίληψης των προσφύγων.

Με την παροχή μεγαλύτερης και προβλέψιμης χρηματοδότησης για τις μεγάλες χώρες που φιλοξενούν πρόσφυγες, η Ε.Ε. μπορεί επίσης να αξιοποιήσει την πολιτική της επιρροή για να υποστηρίξει την εφαρμογή καλύτερων πολιτικών σε τοπικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, να στηρίξει τις κοινότητες υποδοχής και να διασφαλίσει την συμπερίληψη των προσφύγων στα αναπτυξιακά σχέδια, και τις εθνικές υπηρεσίες, όπως την

²³ Βλ. ιστοσελίδα της Ύπατης Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες: <https://www.unhcr.org/the-global-compact-on-refugees.html>

²⁴ Όπως καλείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα «Αξιοπρεπείς συνθήκες ζωής: από την εξάρτηση από την βοήθεια στην αυτοπεποίθηση» Εκτοπισμός και ανάπτυξη, COM (2016) 234 τελικό, Βρυξέλλες, 26 Απριλίου 2016, διατίθεται στη

διεύθυνση: http://ec.europa.eu/echo/files/policies/refugeesidp/Communication_Forced_Displacement_Development_2016.pdf

²⁵ Βλ. ιστοσελίδα της Ύπατης Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες: <https://www.unhcr.org/comprehensive-refugee-response-framework-crrf.html>

²⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Προϋπολογισμός της ΕΕ για το Μέλλον, 14 Ιουνίου 2018, διατίθεται στη διεύθυνση:

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/budgetmay2018-neighborhood-development-cooperation_en.pdf

υγεία, την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας. Αυτό θα συνέβαλε στην υλοποίηση της Ατζέντας 2030²⁷ μέσω της οποίας τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να μην αφήσουν κανέναν εκτός, κατά την εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης²⁸. Η Ε.Ε. θα μπορούσε να λάβει υπόψη τα κριτήρια επιλεξιμότητας που θέσπισε το Πρόγραμμα της Παγκόσμιας Τράπεζας για τους Πρόσφυγες, τα οποία έχουν καθοριστική σημασία στην πρόοδο προς την κοινωνικοοικονομική ένταξη και σταθεροποίηση του πληθυσμού των προσφύγων.

Κύριες Συστάσεις:

- Σε συνδυασμό με καλά οργανωμένα χρηματοδοτικά μέσα, να **διασφαλιστούν ορθά κριτήρια επιλεξιμότητας**, για τη βελτίωση των πολιτικών προστασίας στις χώρες που φιλοξενούν μεγάλο αριθμό προσφύγων, για να έχουν πρόσβαση στους αναπτυξιακούς πόρους της Ε.Ε. που προορίζονται για τους αναγκαστικά εκτοπισμένους και τις χώρες υποδοχής τους.
- Παρότρυνση των κρατών μελών της Ε.Ε. να **λαμβάνουν υπόψη τους τις διαστάσεις του αναγκαστικού εκτοπισμού** όταν αποφασίζουν σχετικά με την κατανομή της διμερούς, επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας, με στόχο την συμπερίληψη των προσφύγων στα περιφερειακά και εθνικά αναπτυξιακά σχέδια.

Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, Ιανουάριος 2020

²⁷ Ηνωμένα Έθνη: Μετασχηματισμός του Κόσμου μας: Ατζέντα για την Αειφόρο Ανάπτυξη 2030, A / RES / 70/1, 2015, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>, και της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR): η UNHCR και οι Στόχοι 2030 Ατζέντα - Αειφόρος Ανάπτυξη, 2017, διαθέσιμες στο <https://www.refworld.org/docid/59db4b224.html>

²⁸ Βλ. ιστοσελίδα του Ομίλου IDA - Παγκόσμια Τράπεζα: <http://ida.worldbank.org/replenishments/ida19-replenishment>